

Частина 1

**Новели Кодексу адміністративного
судочинства в судовому процесі та
особливості написання судових
рішень у світлі цих новел**

Новели процесуального законодавства

- засади адміністративного судочинства;
- розмежування предметної юрисдикції;
- способи судового захисту;
- зразкова та типова справи
- справа незначної складності, спрощене провадження;
- зустрічний позов в адміністративному процесі;
- особливості апеляційного перегляду та касаційного оскарження судових рішень;
- особливості перехідного періоду.

Нові терміни в адміністративному судочинстві.

- адміністративна справа;
- публічно-правовий спір;
- судовий процес;
- судові рішення;
- рішення суду;
- адміністративний договір;
- нормативно-правовий акт;
- індивідуальний акт;
- адміністративна справа незначної складності;
- типові адміністративні справи;
- зразкова адміністративна справа;
- похідна позовна вимога.

п. 8 ч. 1 ст. 4 КАС України,
ч. 1 ст. 2 КАС України

- позивачем є особа, на захист прав, свобод та інтересів якої подано позов до адміністративного суду
- завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень

Нові вимоги до рішення суду

- Загальні вимоги
- Порядок ухвалення судових рішень
- Питання, які вирішує суд при ухваленні рішення
- Повноваження суду при вирішенні справи
- Зміст рішення
- Окремі ухвали
- Проголошення судового рішення
- Додаткове судове рішення

Загальні вимоги до рішення

- Види судових рішень:
 - рішення;
 - ухвала;
 - постанова;
- Верховенство права.
- Законність.
- Обґрунтованість.

Повноваження суду при вирішенні справи

- Суд може зобов'язати:
 - СВП вчинити необхідні дії з метою відновлення прав, свобод чи інтересів позивача (ч.3 ст.245);
 - ухвалити рішення на користь позивача(ч.4 ст.245);
 - прийняти новий нормативно-правовий акт на заміну визнаного незаконним нормативно-правового акта (ч.5 ст.245);
- Суд може визначити відповідачу - СВП розумний строк виконання рішення суду.

Вступна частина рішення

- У вступній частині рішення зазначаються:
- 1) дата і місце його ухвалення;
- 2) найменування суду;
- 3) прізвище та ініціали судді або склад колегії суддів;
- 4) прізвище та ініціали секретаря судового засідання;
- 5) номер справи;
- 6) ім'я (найменування) сторін та інших учасників справи;
- 7) вимоги позивача;
- 8) прізвища та ініціали представників учасників справи та прокурора.

Описова частина рішення

- В описовій частині рішення зазначаються:
- 1) стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача;
- 2) заяви, клопотання учасників справи;
- 3) інші процесуальні дії у справі (забезпечення доказів, вжиття заходів забезпечення позову, зупинення і поновлення провадження тощо).

Мотивувальна частина рішення

- У мотивувальній частині рішення зазначаються:
- 1) обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини;
- 2) докази, відхилені судом, та мотиви їх відхилення;
- 3) мотивована оцінка кожного аргументу, наведеного учасниками справи, щодо наявності чи відсутності підстав для задоволення позову;
- 4) чи були і ким порушені, не визнані або оспорені права чи інтереси, за захистом яких мало місце звернення до суду, та мотиви такого висновку;
- 5) норми права, які застосував суд, та мотиви їх застосування;
- 6) норми права, на які посилалися сторони, які суд не застосував, та мотиви їх незастосування;
- 7) мотиви, з яких у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень суд, відмовляючи у позові, дійшов висновку, що оскаржуване рішення, дія чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень визнано судом таким, що вчинено відповідно до вимог частини другої статті 2 цього Кодексу.

висновки ВС від 07 травня 2018 року

справа №800/206/17

- держава законами встановлює критерії, за якими право на доступ до суду не є абсолютним. Обов'язковою умовою надання правового захисту судом є наявність відповідного порушення суб'єктом владних повноважень прав, свобод або інтересів особи на момент її звернення до суду. Порушення має бути реальним, стосуватися (зачіпати) зазвичай індивідуально виражені права чи інтереси особи, яка стверджує про їх порушення.
- Відсутність у позивача прав та/або обов'язків, пов'язаних з виданням рішення суб'єкту владних повноважень не породжує у нього права на захист судом, а відповідно і права на звернення з цим адміністративним позовом.

постанову ВС від 17 липня 2018 року по справі № 554/1334/17

- відповідно до приписів частини першої [статті 55 Конституції України](#), пункту 2 мотивувальної частини [Рішення Конституційного Суду України № 9-зп від 25 грудня 1997 року](#), будь-яка особа має право звернутись до суду, якщо її права порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод. Тобто, оспорювані позивачем дії або бездіяльність відповідача повинні мати безпосередній вплив на суб'єктивні права та обов'язки особи шляхом або позбавлення можливості повністю чи в частині реалізувати належне цій особі право, або шляхом безпідставного покладення на цю особу будь-якого обов'язку.

Звернення з позовом суб'єкта владних повноважень

- позивачем в адміністративній справі може бути суб'єкт владних повноважень, на виконання повноважень якого подано позов до адміністративного суду (п. 8 ч. 1 ст. 4 КАС України).
- суб'єкти владних повноважень мають право звернутися до адміністративного суду виключно у випадках, визначених [Конституцією](#) та законами України (ч. 4 ст. 5 КАС України).

Резолютивна частина рішення

- У разі необхідності у резолютивній частині також вказується про:
- 1) порядок і строк виконання рішення;
- 2) надання відстрочення чи розстрочення виконання рішення;
- 3) повернення судового збору;
- 4) призначення судового засідання для вирішення питання про судові витрати, дату, час і місце його проведення; строк для подання стороною, за клопотанням якої таке судове засідання проводиться, доказів щодо розміру понесених нею судових витрат;
- 5) дату складення повного рішення суду.

Окремі ухвали суду

- Суб'єкти, щодо яких ухвалюється окрема ухвала суду:
 - Суб'єкт владних повноважень;
 - Посадові особи;
 - Адвокат або прокурор;
 - Суди нижчої інстанції.
 - Стаття 383

Особливості проголошення судового рішення

- Судове рішення проголошується негайно після виходу суду з нарадчої кімнати.
- Заборона проголошення певних відомостей.
- Датою ухвалення судового рішення є дата його проголошення.
- Повідомлення дати складання повного судового рішення.